

К. І. Панова,
аспірант кафедри економіки та менеджменту,
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
e-mail: kar.panova2014@yandex.ru

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Панова Екатерина
Теоретические основы внешне-
экономической деятельности
промышленных предприятий

Panova Katerina
Theoretical basis of foreign
companies industrial enterprises

У сучасних умовах однією з ефективних форм функціонування промислових підприємств є здійснення раціональної та ефективною зовнішньоекономічної діяльності. При виході на зовнішній ринок промислові підприємства потрапляють в умови жорсткої міжнародної конкуренції. Успішна робота в цих умовах можлива лише при застосуванні сучасних методів управління, використання наявного потенціалу та сприятливих зовнішніх умов господарювання.

Зовнішньоекономічна діяльність промислових підприємств національного господарства України є одним із найважливіших напрямків розвитку підприємництва. Тому вкрай важливим є питання узагальнення теоретичних засад і визначення основних принципів її здійснення з урахуванням тенденцій вітчизняної та світової економіки.

Під зовнішньоекономічною діяльністю розуміють діяльність суб'єктів господарської діяльності, побудовану на взаємовідносинах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами [1]. Насамперед слід враховувати, що в сучасному економічному просторі, де базові основи конкурентної боротьби формуються та працюють на основі чинників глобалізації зовнішньоекономічна діяльність і міжнародна торгівля є надзвичайним елементом української економічної політики. Об'єднання всіх світових економічних систем передбачає створення єдиної світової системи на основі порівняльних переваг у виробництві певних видів продукції [2]. До того ж економічна глобалізація є процесом, який характеризується структурними змінами і поетапним формуванням органічного цілісного світового господарства, що у свою чергу, є необхідним елементом становлення й розвитку цілісності світового суспільства [3].

Виробничо-господарська зовнішньоекономічна діяльність промислових підприємств, зміст якої — кооперація у сферах ви-

робництва та обігу, в інноваційній, впроваджувальній та сервісній областях, може здійснюватися також з використанням асоціацій ділового співробітництва.

Залученість у зовнішньоекономічну діяльність означає збільшення ступеня економічної свободи у виборі найбільш ефективних шляхів для вирішення найважливіших виробничих завдань. Але відсутність діючих стимулюючих заходів експортної діяльності промислових підприємств спричиняє значне відставання України у виробництві та збуту продукції на міжнародних ринках. Незважаючи на всі ці обставини промисловим підприємствам України слід спрямовувати свої зусилля на виробництво продукції, яка є конкурентоспроможною на зовнішніх ринках, що у свою чергу, збільшить обсяги експорту та підвищить ефективність зовнішньоекономічної діяльності.

До основних принципів зовнішньоекономічної діяльності промислових підприємств України можна віднести:

- принцип суверенитету народу України в здійсненні зовнішньоекономічної діяльності;
- принцип свободи зовнішнього підприємництва;
- принцип юридичної рівності і недискримінації;
- принцип пріоритету закону;
- принцип верховенства інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності;
- принцип еквівалентності обміну.

Резюмуючи все викладене можна дійти висновку, що незважаючи на ряд проблем, які існують на промислових підприємствах України, роль зовнішньоекономічної діяльності як зовнішнього фактора економічного зростання в сучасних умовах постійно зростає. Посилюється її вплив на соціально-економічний розвиток підприємств, галузей і національного господарства в цілому.

Література

1. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств [текст] / за ред. Ю. Г. Козака, Н. С. Логвінової, І. Ю. Сіваченка. — К.: Центр навчальної літератури, 2006. — 792 с.
2. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 р. № 950-ХІІ, зі змінами та доповненнями.
3. Перехідна економіка: Монографія / В. М. Геєць, Є. Г. Панченко, Е. М. Лібанова та ін.; За ред. В. М. Гейця. — К.: Вища школа, 2003. — 591 с.